

STANOWISKO NR 2/2017
RADY POWIATU W ŻNINIE

z dnia 26 maja 2017 r.

w sprawie Apelu przedstawicieli środowisk samorządowych zgromadzonych w dniu 16 marca 2017 r. w Warszawie dotyczącego obrony samorządności terytorialnej w Polsce oraz przyjęcia Karty Samorządności

Na podstawie art. 3 Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego sporządzonej w Strasburgu dnia 15 października 1985 r. (Dz.U. z 1994 r. Nr 124 poz. 607 z późn.zm.) oraz § 11 ust. 4 pkt 4 uchwały Nr XXIV/218/2013 Rady Powiatu w Żninie z dnia 25 czerwca 2013 roku w sprawie uchwalenia Statutu Powiatu Żnińskiego (Dz. Urz. Województwa Kujawsko-Pomorskiego, poz. 2395)

Rada Powiatu w Żninie

oświadcza, iż:

- wyraża poparcie dla Apelu przedstawicieli środowisk samorządowych zgromadzonych w dniu 16 marca 2017 r. w Warszawie dotyczącego obrony samorządności terytorialnej w Polsce stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszego stanowiska,
- przyjmuje Kartę Samorządności stanowiącą zbiór wartości na jakich zbudowany jest samorząd terytorialny Rzeczypospolitej Polskiej stanowiącą załącznik nr 2 do niniejszego stanowiska.

Uzasadnienie

Samorząd terytorialny stanowi wyjątkową wartość w demokratycznym systemie władzy. Jest formalnym potwierdzeniem idei subsydiarności i decentralizacji władzy w państwie oraz w praktyce realizuje postulat udziału wspólnot lokalnych w stanowieniu o swoich prawach. Od momentu powstania, samorząd terytorialny umacnia swoją pozycję stając się gwarantem stabilnego rozwoju gospodarczego regionów oraz fundamentem budowania aktywności obywatelskiej. Istotą samorządności lokalnej jest zarządzanie sprawami lokalnymi przez samych mieszkańców. Samorząd terytorialny stanowi jedno z największych osiągnięć demokracji w naszym kraju.

Obecnie zapowiadane i wprowadzane przez rząd zmiany prawa samorządowego zmierzają do ponownej centralizacji państwa oraz pozbawienia samorządu terytorialnego rzeczywistego uczestnictwa w sprawowaniu władzy publicznej. W związku z powyższym Rada Powiatu w Żninie popiera wnioski i propozycje zaakceptowane i zawarte w Apelu przedstawicieli środowisk samorządowych oraz Karcie Samorządności i apeluje o respektowanie postanowień Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz Europejskiej Karty Samorządności, które gwarantują członkom społeczności lokalnych możliwość decydowania o najważniejszych sprawach dotyczących ich wspólnot samorządowych.

Zobowiązuje się Zarząd Powiatu w Żninie do przekazania niniejszego stanowiska Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesowi Rady Ministrów, Marszałkowi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałkowi Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Posłom i Senatorom z Województwa Kujawsko – Pomorskiego oraz Wojewodzie Kujawsko – Pomorskiemu.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Józefa Błajet

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH

OGÓLNOPOLSKIE
POROZUMIENIE
ORGANIZACJI
SAMORZĄDOWYCH

APEL

Przedstawicieli środowisk samorządowych zgromadzonych w dniu 16 marca 2017 roku w Warszawie dotyczący obrony samorządności terytorialnej w Polsce

My obywatele, przedstawiciele gmin, powiatów oraz województw z całej Polski wraz z reprezentacjami ogólnopolskich i regionalnych organizacji samorządowych wspólnie **WYRAŻAMY ZDECYDOWANY SPRZECIW** wobec wprowadzanych i zapowiadanych przez rząd Prawa i Sprawiedliwości zmian prawa samorządowego w Polsce, w szczególności o charakterze ustrojowym. Zmiany te zmierzają do ponownej centralizacji państwa oraz pozbawienia samorządu terytorialnego możliwości - zagwarantowanego w Konstytucji RP – rzeczywistego uczestnictwa w sprawowaniu władzy publicznej. Działania te pozostają w sprzeczności z konstytucyjną zasadą pomocniczości i prowadzą do pozbawienia członków społeczności lokalnych przysługujących im praw i uprawnień.

APELUJEMY aby w Polsce były respektowane postanowienia Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz wiążące nasz kraj prawo międzynarodowe, w tym Europejska Karta Samorządu Lokalnego. Członkowie społeczności lokalnych powinni mieć zagwarantowane prawo decydowania o najważniejszych sprawach dotyczących ich wspólnot samorządowych, w tym o wyborze osób wchodzących w skład organów jednostek samorządu terytorialnego.

DOMAGAMY SIĘ przestrzegania - przez rządzących i stanowiących prawo – konstytucyjnych zasad ustroju Polski, które przypominamy w przyjętej przez zgromadzonych w dniu dzisiejszym „Karcie Samorządności”.

Jednocześnie **SPRZECIWIAMY SIĘ** formułowanemu publicznie zarzutom dotyczącym środowisk samorządowym mającym wskazywać na istnienie rzekomych nieprawidłowości o charakterze systemowym, które nie są potwierdzone żadnymi dowodami. W ten sposób próbuje się dyskredytować dorobek wspólnot samorządowych i ich działania podejmowane na przestrzeni ostatnich 27 lat.

APELUJEMY do Rządu, Prezydenta RP, posłów, senatorów i przedstawicieli wszystkich środowisk politycznych w Polsce o podjęcie rzeczywistej debaty publicznej dotyczącej stanu samorządu terytorialnego w Polsce. Wszelkie plany zmian prawa samorządowego powinny być poddane szerokim konsultacjom społecznym ze wszystkimi zainteresowanymi środowiskami.

W obronie samorządu, przeciwstawiając się niekonstytucyjnym zmianom **POWOŁUJEMY** z dniem 16 marca 2017 roku **SAMORZĄDOWY KOMITET PROTESTACYJNY**.

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH

OGÓLNOPOLSKIE
POROZUMIENIE
ORGANIZACJI
SAMORZĄDOWYCH

KARTA SAMORZĄDNOŚCI

Samorząd terytorialny stanowi fundament demokratycznego państwa. Odbudowa polskiego samorządu, która przyniosła społecznościom lokalnym autonomię i możliwość decydowania o swoim losie, jest najbardziej udaną z polskich reform. Dzięki temu zmieniliśmy Polskę, zyskując przy tym zaufanie większości Polaków, co systematycznie potwierdzają badania opinii publicznej.

Zmiany w ustawach dotyczących podstaw polskiego samorządu, które są obecnie proponowane bez żadnych konsultacji ze stroną samorządową, mogą podważyć ustrój państwa.

Ograniczenie praw wyborczych obywateli, pozbawienie przedstawicieli mieszkańców gmin samodzielności w realizacji zadań publicznych, swobody w gospodarowaniu ich wspólnym majątkiem, wolności we współdziałaniu z innymi jednostkami spowoduje zahamowanie rozwoju lokalnego, zgodnego z oczekiwaniami mieszkańców. Odbieranie kompetencji gminom, powiatom i województwom, przekazywanie ich administracji centralnej, oddalonej od obywateli i niepoddanej ich kontroli, to odejście od demokracji. **Stanowczo się temu sprzeciwiamy.**

Domagamy się, aby rządzący i stanowiący prawo przestrzegali i szanowali konstytucyjne zasady ustroju naszego państwa, które przypominamy w niniejszej Karcie.

MIESZKAŃCY

1. Gospodarzami społeczności lokalnych i regionalnych są ich **mieszkańcy** i to **oni muszą decydować** o kształcie swoich wspólnot samorządowych, w tym poprzez wolne wybory i referenda lokalne. Prawa wyborcze mieszkańców (czynne i bierne) oraz uprawnienia do podejmowania przez nich decyzji w referendum, zagwarantowane w Konstytucji, nie mogą być ograniczone.

2. Podstawową jednostką samorządu terytorialnego jest gmina. Tylko mieszkańcy danej gminy mogą wybierać w wyborach powszechnych i odwoływać w drodze referendum swoje organy samorządowe.

JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

3. Samorząd terytorialny działa w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Jego **samodzielność** (w zakresie zadań własnych oraz definiowania interesu lokalnego albo regionalnego) podlega ochronie sądowej. Nadzór nad wykonywaniem zadań własnych jest sprawowany wyłącznie według kryterium legalności.

4. Jednostki samorządu terytorialnego są **podmiotami polityki rozwoju** lokalnego i regionalnego. Przekazane samorządom sprawy publiczne są ich **zadaniami własnymi**.

5. Kompetencje gmin powiatów i województw, wynikające z ich zadań własnych, są **całkowite i wyłączne**. Ustawy określają zasady realizacji tych zadań; o sposobie ich realizacji decydują właściwe organy jednostek samorządu terytorialnego.

Gminy - podstawowe jednostki samorządowe - kreują rozwój lokalny, dostarczają mieszkańcom podstawowe usługi publiczne i zapewniają obsługę administracyjną.

Powiaty - komplementarny samorząd lokalny - realizują lokalne zadania ponadgminne oraz koordynują lokalne służby, inspekcje, straże i administracje zespolone.

Województwa - podmioty polityki regionalnej - kreują rozwój regionalny oraz koordynują działania innych podmiotów na rzecz tego rozwoju.

FINANSE SAMORZĄDOWE

6. Finanse samorządowe są pełnoprawnym członem sektora finansów publicznych.

7. Zasoby finansowe gmin, powiatów i województw, oparte na dochodach własnych i subwencjach, **umożliwiają realizację ich zadań** na określonym w ustawach i aktach wykonawczych poziomie. Zmianom zakresu zadań i wymaganego poziomu ich realizacji towarzyszą adekwatne zmiany zasilania finansowego jednostek. Ubytki w dochodach własnych, wynikające z ulg i zwolnień ustawowych, są rekompensowane.

8. System dochodów jest uzupełniany **subwencją wyrównawczą**, która umożliwia realizację zadań obowiązkowych w określonym w przepisach prawa standardzie.

9. **Dotacje celowe** służą do finansowania inwestycji oraz zadań powierzonych JST przez Unię Europejską, administrację rządową i inne jednostki samorządu terytorialnego.

MAJĄTEK

10. Jednostki samorządu terytorialnego mają prawo **swobodnie kształtować gospodarowanie swoim majątkiem**. Stanowi on zasób, który umożliwia realizację zadań a także jest wykorzystywany do wspierania przedsięwzięć rozwojowych w ramach lokalnej albo regionalnej polityki rozwoju. Zasoby majątkowe, mające znaczenie dla rozwoju lokalnego albo regionalnego, będą przekazywane nieodpłatnie, odpowiednio gminom, powiatom albo województwom.

ORGANIZACJA I WSPÓŁDZIAŁANIE

11. Gminy, powiaty i województwa mają **swobodę** w dostosowaniu swoich struktur organizacyjnych do lokalnych albo regionalnych uwarunkowań realizacji zadań. Mogą je powierzyć własnym jednostkom organizacyjnym albo podmiotom zewnętrznym: publicznym, społecznym lub prywatnym, z zachowaniem procedur wymaganych prawem.

12. Jednostki samorządu terytorialnego, wykonując swoje zadania, mogą swobodnie **współdziałać** z innymi jednostkami, w formach określonych w przepisach prawnych.

13. Integracja zarządzania na funkcjonalnych **obszarach metropolitalnych** lub miejskich jest ustawowo uregulowana, w sposób zapewniający zdolność wykonywania zadań publicznych. Tworzone struktury nie naruszają podmiotowości i samodzielności podstawowych jednostek samorządowych – gmin.

14. Ustawy umożliwiają **jednolite zarządzanie** infrastrukturą techniczną i społeczną w granicach miast przez samorząd miasta.

GRANICE I TERYTORIA SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH I REGIONALNYCH

15. **Korekta granic gmin i powiatów** jest przeprowadzana na podstawie rzetelnej analizy powiązań funkcjonalnych, uwzględniającej potencjał rozwoju.

16. Zmiana granic gminy, powiatu albo województwa, wymaga zrozumienia i akceptacji **mieszkańców obszaru będącego przedmiotem wniosku** o zmianę granic, wyrażonej w powszechnych konsultacjach albo referendum lokalnym.

KONSULTOWANIE

17. Samorządy muszą być rzetelnie konsultowane w zakresie aktów prawnych ich dotyczących, w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz w komisjach parlamentarnych.